

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw spróony
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoěń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klě Bóh poda.
Wokřew ćel
F.

↳ Serbske njedzelske lopjeno. ↳

Wudawa so kóždu kóbotu w Smolerjez knihicizščezěni w Budyschinje a je tam sa šchwórtlětnu pschedplatu 40 pj. dostacž.

8. njedzela po swjatej Trojizy.

Gap. stutli 8, 26—39.

Komornik i Muristeje i Jerusalema domoj czehnje. Wón czehnje psches puscžinu, ale na pucžowanju wón po-
hlyenje sa swoju duschu pyta. Wón je šebi swjate
pišmo kóbu wšak na domojpucž. Wón šam njewostanje.
Tón Knjes poščeze jemu praweho pucžowanšeho towaršcha.
Tón šo stara sa prawe rošmošwjenje. Wón jemu Filippa
poščeze. Tón jeho nuts wjedže do praweho pošnacža
wěrneho šboža a mēra i žohnowanemu domojpucžowanju.
Tak namaka wón prawe žohnowanje. Wón dosta swjatu
šchčenizu a czehnješche jako Knjesowy pucžowar i wješe-
lošču po swojej drošy hacž i wrotam njebjeskeho
Jerusalema.

Domojpucžowanje komornika i Muristeje — pucžowanška historija našeho šchescžijanškeho žiwjenja.

1. Wšmi kóbu prawe pucžowanške knihi;
2. Brosch teho Knjesa wo praweho pucžowanšeho towaršcha;
3. Nješ domoj prawe pucžowanške žohnowanje.

1. Na pucžowanjach maja ludžo pucžowanške knihi kóbu. W nich hižom do wotpucžowanja čitaja a šo na pucžowanje hotuja, a wone šu tež dobre dopomnječe na pucžowanje. Šchtož čže wot pucžowanja wuzitt mēčž, tajke knihi kóbu bjerje. Tež komornik ma pucžowanšku

knihu kóbu — to je kniha profety Jesajaka. Tu wón kóbu domoj wša a wón tež duzy w tej knišy čitafche. Ty mašch wjazy — šchtož je profeta Jesajak wěšchčik, je dopjeljene. Čžitafsch tež ty we šwojej bibliji, kiž čže twoja pucžowanška kniha byčž? Čžitafsch tam rano a wjeczor? Abó leži jeno w khamorje abó šaprosčena w rožku abó trjebaja bibliju jeno twoje džēczi w šchuli? Komornikowe domojpucžowanje — našcha pucžowanška historija do njebjeske domišny. Twoje pomolanje je tón wós, na kotrymž šedžišch. Čžaf a lēta šu te konje, kiž jón cžahnu. Mašch nētko tež bibliju pschi šebi abó je šawalena do pucžowanškich smachow? A hdyž čžitafsch, čžitafsch tež tak wótsje, šo to twoje džēczi a twoja cželedž šlyšchi? Džerž, šchtož ty mašch, ewangelske šchescžijanštvo. Biblija je twój poklad — wona dyrbi byčž našch duchowny wšchědny šhlēb.

2. Na pucžowanju mamy tež rad towaršchow. To šo lóžo a lóšchtnišcho pucžuje w zušym kraju, hdyž mamy pucžowanšeho towaršcha. A tón Knjes nam na džiwne wafschnje husto tajkeho towaršcha pschuwjedže. Tež komornikej wón towaršcha pošča. Jandžel rēcžesche i Filippej: Dži i pošdnju na drošy, kotraž wjedže wot Jerusalema do Gazy. A tam nadeńdže wón teho komornika, kiž čžitafche šš. staw profety Jesajaka, ale wón nješrošymi, šchtož čžitafche. Bóh tajkich towaršchow ščeze. Tam tymaj wucžobnikomaj na pucžu do Gmauka šo Šbóžnik pschitowaršchi. To njetrjebasch se šwojeje wšy wuńcž, a tola mašch pucžowanškich towaršchow na pucžu šwojeho žiwjenja.

To ſu tvoji ſtarſchi, kiž je tón Knješ tebi dał na ſpo-
czátku twojeho žiwjenja, ſo bychu tebie wodžili; woni ſteja
pſchi woſu twojeho pučžowanja. Tež tón Knješ huſto
runje w prawym čaſu poſćzele towařſcha mlodoſće, ſo dyrbi
kſheſćžijan poſdžićho wuſnacž: Gdy bych teho njenamał,
ſchtó wě, ſchtó by ſo mnu bylo? Derje temu muzej, kiž
móže ſwoju žonu, derje tej žonje, kiž móže ſwojeho muža
wobhladowacž ſa towařſcha na pučžowanju pſcheſ puſćžinu
tuteho ſwěta. Šbóžne to mandželſtvo, hdyž je wós
komornika, na kotrymž mandželſki a mandželſka hromadže
ſedžitaj kaž komornik ſ Filippom. Proſchmy teho Knjeſa
wo praweho towařſcha na pučžowanju ſwojeho žiwjenja.

3. Šchtóž pravje pučžuje, ſměje tež něſchtó wot ſwo-
jeho pučžowanja. Komornik mějeſche bohate žohnowanje.
Filippuſ jemu wukładowaſche kraſny 53. ſtaw profety
Jeſajaſa. Wón předomawſche jemu ewangelijon wo Jeſuſu.
Komornik čžujeſche, ſo je namał, po čžimž ſebi jeho
duſcha žada. Duž ſebi žada, ſo by kſchćženy byl. Filipp
džeſche: je-li ſo wěriſch ſ žylej wutrobu, dha móže ſo derje
ſtač, a wón wotmolwi: Ja wěrju, ſo Jeſuſ Chryſtuſ je
Boži Syn. A wón čžehnjeſche ſ wjeſelocžžu ſwoju dróhu,
pſchetož wón mějeſche Jeſuſa we wutrobje. Šchtóž ma
Jeſuſa, móže ſ wjeſelocžžu ſwoju dróhu čžahnyč.
S nim čžehnjemy pſcheſ zuſbu do wěčžneje domiſny.

Samjen.

Aethiopiska žyrkej w Afrizy.

W japoſchtolſkich ſtutkach na 8. ſtawje w 27. ſchtucžžy je nam
komornik ſ Muriſteje na pučžu do Jeruſalema wopiſany. Wón
bě potajim mór, t. r. čžorny wot woblicža. Šeho bydlo je, kaž
měnja, w Aethiopiskej w Afrizy bylo. Š wěrje podobne je, ſo je
wón, ſam wukſchćženy, we ſwojej domiſnje kſheſćžijanſtu wěru
roſſchěrjał, tał ſo je w jeho kraju Aethiopiska žyrkej naſtala. Na
tele ſańdžene čžabž ſu ſo wſchelazy kſchćženi čžornochojo nowi-
ſcheho čžaba dopomnili. W lécže 1882 počžachu mjenujžy wſche-
lozy kſheſćžijanžy čžornochojo ſe ſwojimi miſionarami njeſpokojni
byč, dokelž ſo jim wjažy po Božich kaſnjach kšodžić njechawſche.
Miſionarojo jich napominachu, ſo bychu Bože kaſnje džeržecž nje-
pſcheſtali. Dokelž pał ſo dale a bóle wot teho wotwlatowachu,
dyrbjachu jich ſ žyrkwe wuſantnyč. Duž ſo nětko čžile wuſant-
njeni čžornochojo ſhromadžichu a ſaloženje „Aethiopiskeje žyrkwe“
w Afrizy wobſantnychu. W tej ſamej mějachu jeno čžornochojo
duchownſke ſaſtojńſtwa doſtač a wſchitžy běli běchu wot teho wu-
ſantnjeni. Afrikaſka žyrkej mějeſche jeno ſa Afrikaſkich byč.
Šo bychu wjažy možy nabyli, ſo do Ameriki na čžornochowſku
žyrkej wobrocžichu a wot tam bu čžornochowſki biſkop Turner do
połodniſcheje Afriki póſłany. Šo ſo ſta w lécže 1895. Šón
tam nětko tych čžornych, kiž běchu ſo wot ſwojich miſionarow
džělili, pytaſche a jich do woſadow hromadžeſche, jim čžornych
duchownych, kiž žaneje wědomnoſće ani ſdželanocžže njemějachu,
poſtajeſche a woſebje wſchěch na europiſkich miſionarow a na
wſchěch běkych, Šendželčanow, Němžow a druhich, ſchćžuwawſche.
Šał naſta pola čžornochow hidženje pſchecžimo wſchěm zuſym, kiž
je mjeſ druhim tež na tym wina, ſo je ſo w němſtej Afrizy ſnath
čžornochowſki wjednik Hendrik Witboi tež pſchecžimo němſtej wſch-
noſćži ſběhnył. W nowiſchim čžabž je ſo hibanje tuteje Aethiopi-
ſkeje žyrkwe trochu ſměrowało. Šo wſchal derje roſymimy, ſo
ſebi čžornochojo žadaju, ſo bychu jim duchowni ſ jich luda a ſ jich
krwě předomali. A ſo by ſo to ſtónčžnje ſtało, to je tola tež
wotpohlad wſchěch miſionarow. Nětko pał tamne čžorne ludy
hiſchćeje tał baloko njeſku a dyrbjole wjeſełe byč, hdyž ſo
Europižy ſ luboſće k nim nucženi čžuja, ſo k nim podacž a

pola nich wucžić, jim předomacž a jich k ſbožu wodžić.
Miſionaram nětko tuta Aethiopiska žyrkej wjele ſtarocžow čžini.
Šadžijomnje pał tež tuto hibanje Božemu kraleſtwu pučž hotuje.

Bože ſłowo, ſwětko na mojim pučžu.

Putnik ſym a dom ſej žadam,
Pučž tón dže pſcheſ puſćžinu;
Duž jow ſa towařſchom hladam,
Wiſheju jeho roſmołtu,
Šotraž by mje dowjedła
Š prawej wěrje kſheſćžana.

Šajte by to žohnowanje
Wiſhinjeſtko mi ſa duſchu!
Duž njech do njeje pruha panje,
Šo mi ſluži k žiwjenju;
W ſwětkle ſłowa Božeho
Wiſchitka čžemnoſć ſhubi ſo.

Žedžu manna ſ njebjeſ ſłodžić
W mojej čžabnej puſćžinje,
Šžył mje Wóh ſam k bliđu wodžić,
Šotrež ſa naſ kryte je,
Šdžež wón duſche naſhčža,
Šſchewi ſ wodu žiwjenja.

Šwěža nohow, ſwětko pučža
Bože ſwjate ſłowo je;
Wiſchetož jeho kaſnje wucža,
Šwječćić Bohu žiwjenje,
Šotrež plodny wěry da,
Boži raj nam wotanka.

Ducho hnady, džělaj dale
Š Božim ſłowom we naſ wſchěch,
Šo ſo wěra runa ſtale,
We naſ knjeiſtvo nima hrěch;
Njech my twoje pokłady
W duſchi ſebi wažimy.

Šktowo Bože, ſ njebja date,
Wucž naſ ſlěd ſa Jeſuſom,
Dha ſu naſche běhi ſwjate,
Šotrež wjedu junu dom,
Šdžež, ſchtóž tudy wěrjachmy,
Šotom ſbóžni widžimy!

K. A. Fiedleř.

Prjedy njepſchecžel, potom pſchecžel.

W Dinga (w dołhowječžornej Indijej) raſ čžłowjeł, kiž běſche
hač dotal ſurowy wojowar ſa póhanſtvo byl, k miſionarej
pſchińdže, ſ dhyſała nowy teſtament wucžeže a džeſche: „Knježe,
ſym tute knihi čžitał a namał, ſo ſu ſwjate a dobre knihi.
Wiſchćeje pſched džekacž dnjemi běch hórki njepſchecžel waſcheje wěžy.
Ša ſjawne pſchednoſchki pſchecžimo kſheſćžijanſtwa a miſionſtwa
džeržach. Šotom čžyžy tež pſchecžimo bibliji rěčžecž a k temu
počžach w njeje čžitacž. Ale čžim dlěje čžitach, čžim bóle ſo k njeje
čžehnjeny čžujach. Moja wutroba běſche wot njeje ſajata, a nětko
njemóžu dlěje napschecžimo wěrnocžži wojowacž. Nětko wěm, ſo
ſo pſcheſ tele knihi bójſke ſwětko ſwěćži.“

Šał je ſo w Indijej hižom někotry njepſchecžel ewangelija
jeho pſchecžel ſčžinił — jeno pſcheſ čžitanje ſwjateho piſma.

Schtož wy czynili scze jenemu mjes tymi mojimi najmjeńschimi bratrami, to scze wy mi czynili. *)

Mat. 25, 40.

Wyšokim knjesam ludžo rad někajku službu wopokaza. Tajki trjeba jenož křiwnyč, a hlaj, ludžo tu hižom řu, řo bychu jemu ř woli byli. Pšchi tym jara derje wjedža, řo jim tajke pořkluženje žaneje řchodny njeřschinjeře. Žada pak řebi nižřchi twoje pořkluženje, dha rad najpriředy dolho wokoło řo hladařch, hacž njemohł něchtó druhi to džělo na řo wřacž, a hdyž tu ničtó njeje, dha řo cži njelóřcht na woblicžo lěha, a ty potom pomažu ruku řběhařch, řo by řadanu řklužbu wopokasał. Druřny pak du a pomožy potrebneho ležo wostaja a řo řa nim ani njemohladaju. D telko wbohich řhudnyřch wřchědnje prořny, a bohateho ruzny wostanjetej twjerdřcho řamknjenej, dnyžli dubowny pjenřk. Řelko džěcži je w nuřny, řo řtarsčejju nimaju abo řo řtaj řtarsčej řhoraj abo řo wo džěcži njęřtarataj, a cži, řiž mohli pomhacž, tole řubjenřtvo njewidža, abo hdyž řu řo jeha dohladali, dha pšched nim wocži řacžinja. D telko řhornyřch řebi řada, řo bychu řtrowi ř nim pohladali, to najnuřniřche džělo řa nič czynili a trořchtne řklowěřko ř nim řjekli; ale cži řtrowi maju řa wřcho druhe řhwile dořcž, jeno niž řa wbohich řhornyřch! Čžehodla dha pak jim njęřkluža? Dořelž řebi mřřla, řo wot teho ničžo měli njebychu. W tym pak řo jara mřřla. Řřchescžijan dobre řtutki jeno tehodla cžinicž njęřmě, řo by řo mřřdy nadžał. Řeho dnyřbi lubořcž hnacž. Tola pak tež řa bycž njęřměny, řo my Řřhryřtuřkej řklužimny, hdyž řwójim řubjenym řobucžlowjekam pomhamy, a řo budže wón řam nař řa to mřřtowacž a řo budže tuto mřřto wřcho druhe wo wjele pšchěřahacž. Tole pak tež řapomnicž njęřchamny, hdyž na póhanow řpominamny. Šchtož řwójju řriwnu řa póhanřke miřionřtvo da, tón njewě, na cžo řo tuta řriwna nałoži, hacž řo řa nju řa miřionara měřtno na łóđži řapłacži, řo mohł řo pšches morjo pšchewjeřcž, hacž řo řa nju řubnicžka řupi řa póhanřke džěcžo, řiž mějeřche řymu mřřcž, abo hacž řo nałoži na řupjenje řwonow řa mału řyřkwičžku mjes póhanami. Ale njęřch řo ta řriwna nałoži, řaž čže, to jene dawacžer wě: wón je ju do Řřhryřtuřkownej ruki položil a Řřhryřtuř jemu ju řadani. Duž čžemy tež dale, řaž tu domach wřchěm řubjenym, řa wónkach tež wbohym póhanam řklužicž. Řa řklužimny Řřhryřtuřkej řamemu, temu najwřřchřchemu Řnjesej.

* Dla pobrachowanja měřtna wocžicžč tuteho artilla řyđženja wuwosřta. F.

Wjeřne pohrjebniřchcža.

Šo řo rowny w něcžicžim cžařu bóle hladaju, hacž hdy priředy, řo přecž njehodži. Řwěřkow w lěřnym cžařu a wěnzow na dnju řemřěřch namařařch na nimale wřchitřich rowach dořcž. D to je prawje řať, pšchetož nařchi řwóřbni wostanu tež w rowach nařchi. Šdyž pak řebi te pomniki na rowach wobhladařch, řo druřdy řtróžicř. Řiz, řo by řo dořcž pjenjes na nje njewožiko, ně, wone řu ř džěla řa nařchich wjeřnyřch wobydlerjow pšchedrohe. Šuřto řo prařchamny, řať řu jeno řawořtajeni telko pjenjes řwjeřcž mohli. Ale wawřchnje wuwjedženja njeje prawe. Najpriředy tola na pomnik, pod řotrymž Šřerb řpi, řerbřke napřřmo řkluřcha a niž němřke. Ša řoho dha je to piřmo? Ša řawořtajennyřch, řo bychu, ř rowej pšchřřtupiwřchi, řo cžitali a řať pšches to piřmo ř tym řemřěřym řhwilu řaž porěcželi. Tajke porěcženje w duchu je tola řa Šřerba řerbřke a niž němřke. Šacž zuřbnizny, řotřiž řemřěřeho řenje řnali njęřřu, na řerčow řtupiwřchi rowowe napřřmo rořymja abo niž, to je jim a móže tola tež řebi wřcho jene bycž. Řomnik řamón ma řo pak tež na řerčow pšchřhodžicž. Šyle řacžicžnyč je, řchłecžane řařle abo řule, řlachowe wěnzny abo řrijewjane řařchcžiki na row řtajecž. Ma-li řo řrajazy pomnik řtajicž, njęřch je ř granita, řyenita, ř pěřkowza abo ř marmora.

Pšchi tym budž wobřtejnosčam a řerčowej pšchiměřjeny. W wřřchim cžařu na nařchich řjannyřch wjeřnyřch pohrjebniřchcžach tu a tam wulke pomniki nadeńdžęřch, jara drohe, řařtež je w měřřtach řtajeja. Řicžo wopacžniřche hacž to. Wny tu na nařchich řerčowach, pšches řotryčž murje młódnę řchtomny hladaju a ř řotryčž mamny wuhlad na lubořne pola a lěhy a ř řokodnju na nařche řužicřke hory, řařteje wulkeje řamjeńřneje pšchi njęřtrjebamny. Tajke wulke pomniki nařche řerčowny lohko řamo wohidža. Šdy by řo do nařchich wřow něhđže wulki řrób natwaril, tón woprawdže řrajinu pšchřil njebny, dořelž řo ř niřřim a jednorym wjeřnym twarjenjam hodžil njebny. Řať tež te hoberřke pomniki nařche řerčowny njęřpřřcha. Řamjeń njęřch je řřeneje wulkořcže, jednorny, ale řpodobny. Šordženje niřđže na wopacžniřchim měřřnje njeje, hacž nad rowom. Řuřne je, řo ma řřchescžijanřke řnamjo, řchřiž, řótowizu na někajke wawřchnje na řebi; pšchetož řřchescžijan řpi tola w nadžiji na Řřhryřtuřka řwójje dořhe řpanje. Wobřebje pak ma řo na to hladač, řo njebny napřřmo řane prořđne řhwalenje mělo. Tu njęřch řteji mjeno a potom řchpřuch ř biblije, ře řpěwarřřich abo ř Domoščlownyřch řnihow: Šřymjeřka na Wóžu řolu. Tajki jednorny pomnik budže řawořtajenym pšchezo lube měřřtno a pšcha řa řerčow. Škoro hiřchcže bóle pak hacž řamjeńřne pomniki hodža řo na nařche wjeřne pohrjebniřchcža řrijewjane abo řeleřne řchřiže. Še dawaju tola, runjež wřchaf dolho njęřtraja, nařchim wjeřnym pohrjebniřchcžam žyle wobřebity a woprawdže lubořny napohlad řo wobrašowarijo derje wjedža. Šdyž čže řadny řajki něhđže Wóžu řolu wobrašowacž, dha wón na řadny měřchcžanřki řerčow njęńđže, hđžež řo řady wřřokich murjow řaž w řajřwje jedny hoberřki řamjeń pšchi druřim hordži, řaž by žyly řerčow řamjeńřny lěř byl, ale wón džę na wjeřny řerčow a wobrašuje tutu Wóžu řolu ř niřřkej murju, ř bosowymy řerčami a ř niřřimi rowami ř jich lubořnymy řrijewjanymy řchřižemi. Ma řajřkim wobrašu řo potom ludžo wofřchewja. Duž řo wobřebje řhudřchi teho bojecž njęřdnyřbjeli, řrijewjanny abo, řchtož to řambže, řeleřny řchřiž na row řtajicž. Řohko řo na njón tež dlěřřcha řchřucžka napřřacž hodži — ale napřřchcže ju řerbřřku; wřchalo je tón, řiž pod nej řpi, tež w řerbřřkej bibliji cžitail a je řwójim Šbóžnikom w řerbřřkej modlitwje řecžail.

K.

Flattich a muchi.

Štary Flattich, we řwójim cžařu wulžny lubořcžitny a cžicho-mřřřlny řarail we Württembergřkej, njęřěđžicřke w pořřledniřch lěřtach řwójeha řiwjenja řkoro ničžo druhe hacž w mlóžny řajř. Řař w lěcžnym cžařu, hdyž je jara wjele muchow, jeha wobřebna řnjeni wopřta. „Ale“, řa džęřche, řaťo jemu ř wobjedu řchłicžku w mlóžny řajřa na blido řtajicřu, „řať móžcže Wny, řnjęř řararijo, řelko muchow dla jęřcž? Šo řa njemohla řať wokoło řebje cžęřpicž.“

„Šnadna řnjeni“, řtarž řnapřchecžiwri, „řřřwa wřchaf je řa nař wřchěč wulka dořcž. Šlejczę, mucham řpodobanju řa bjeř ruba jěm; a řa řym teho mēńjenja, cžřřte blido je runje řať cžřřte řaž cžřřty rub, a dawaj řo tež łóžřcho řařo řmęčž, dnyžli rub wu-płokacž. Šdyž něřko moja řchłicžka jęđže na blido pšchřińđže, řa řžizu wofřmu a řcžinju na nje tu a řam řuřcžicžř řajřa. Ma to řchłlu pšchřřnyju, řo njebny řana mucha do njęřje padnyla. Řjes tym řo řo potom ř blidu modlu a pořřđnu, řu řo moři hofčžo tež řęřydali a mje na pokoj wostaja. Šuby Wóh wřchaf ma wřchelake řřworjenja we řwójim řwěcže.“

F.

Marja.

Wjeřna řtawřřna, řpiřana wot W.

(3. potracžowanje.)

Šody bęřchu nimo a jedny džęń po druřim bę cžřřche woteřchól, wjeř bę řkuboko je řněřom řawěta a njebę řo řewail ničžo wo-

bebite podało. Ale każ głęboko też samęta leżesche a każ czicho bo we wschęc domach sdaſche, we wutrobach bę njeměrne hibanje a woſebje bę mjes młodym ludom ſpodżiwne hromadubęhanje. Bęſche jenu njedżelu fbnz wulkeho rózka, bęſche taſ ſyma, a tołſta kurjawa ſadzęwaſche ſa zny dzeń roſjaſnjenje. Marja bę ſaſy i konfirmowanymi holzami pſched woltarjom była a wyſche njeje hiſchcze dwę wjetſchej holzy, kiż bęſchtej bo pſches Marijnu wutrobi-toſcż też ſkroblikej a na żadny ſmęc njekedźbowawſchtej. Njebę paſ też wjazny taſ ſlę; Marja ſtejeſche w nahladnoſczi, ſchtoż wo-ſebje Rhrjſchu pſcheje wſchu męru mjerſaſche. Na tón dzeń bę wón ſa nju neſchto wumyſlił: wón bę ſtóncznje doſahnył, ſo bo też ł Hilźbjecze njedźelſka bjeſada ſeńdže, hačż runje bęſche bo Marja teho dawno wobarała. Hačż też woteńdže? D ně, wona budže bo paſcż, wona ſmęrom woſtanje a myſli: ł woteńdženju je pſchezo hiſchcze czaſa doſcż, hdyż widźiſch, taſ ſaſhadžeja. W czichim męjeſche nadżiju, dženſa dyrbjeſche raſ ł roſſbudženju pſchińcż a czrijódźicżka jej derje ſmyſlennych bo wotdźelicż a niż najmjeńſcha woſtacz.

Marja bę mjeńſche dźeczi do loża dowjedła, wjetſche bęchu ł ſwojim towarſcham wuſchle; też bę Dźetmar hiżom do forczmy, pſchetož ſtarſchi ſu wſchał błaſnizy, ſo runje lohkoſmyſlenej młod-żinje polo rumuja, ſo móhła bjeſſadzęwnje ſwoju dżiwju hru częricż. Marja doczaſanja-połna ſedžeſche, czaſ bę bliſko, ſo dyrbjachu czi hoſczo pſchińcż. Dżiwno tola je, ſchto Hilźicżka něł hiſchcze pola Maſuliz cżini; ſchto też móhli tam ł wuradzowanju męcż? Pſchi tym pohlada hiſchcze junkrócz do czmoweje komory ſa mólcżkimi; wſchitko bę czicho, wona dale ſtupi a ſtejeſche ſa-myſlena pſchi zunjo ſpizyſch. Duż ſaſkſyſcha na puczu ſheptanje, mjelczo powoczini komorne wokno, bórſy pomyſli na Hilźicżku a Rhrjſchu. Bęſche tołſta cżma, ale — póſna hłoſaj, haj wonaj bęſchtaj, a bęſchtaj do luboſcżiwnych ręcżow ponórjenaj. Rhrjſcha ręczeſche wo ſwojim pſchihilenju a wo ſwojim wulkim ſahorjenju ſe ſłowami, wyſoko bo poſbęhowazny; to dyrbjeſche luboſnje kłincżecż a kłinczeſche tola taſ hłupje, a jeno dobrocżiwa wowza kaž Hilźbjeta móžeſche temu węcicż.

Luboſcżiwym ſłowam ſlędowawſche hiſchcze wótre napominanje: „A dženſ wjeczor“, prajeſche wón, „cżiniſch, kaž ſym czi prajił. Pſchecżiwo Gandrijej ſy kaž pſchezo, — jako wuchacz, ſmęjo pſchi-ſtaji; hłupy liba dyrbi jo haſle pytnycż, hdyż je czaſ. A na to żoniſko bo mi ani njewohladneſch, my budżemy cżinicż, jako by wo jſtwje njebhła; wſchał ju ničtó njedđerzi, a ſechze-łi Michał bo po nej horjebračż, dha njech bo i nej ſhubi.“

Marja něł bjeſwólnje pſchi woknje ſaſchrótowa, Hilźicżka wſcha naſtróžana poſkoczti a wopuſchczi ſwojeho ſawjednika.

Hdyż do jſtwy ſtupi, bę jej Marja i khribjetom pſchuwobro-cżena, wona bę hiſchcze zny ſawjercżena wo tym, ſchtoż bę ſty-ſchala a pſchepołożowawſche, ſchto dyrbjeſche cżinicż. Ale zny ſa-pręcż to zny wjeczor njemóžeſche, wona bo wobroczi a pohlada na Hilźbjetu; tu ſatraſchne naſtróženje ſapopadže, jako jej na wutrobu padny, Marja je ſnadż poſkuchala.

Marja ju dołho w njewęſtoſczi njewoſtaji, dźęſche ł nej, ſa-pſchija jeje wobej ruzny a prajeſche ſprawnje: „Sa ſym wſchitko ſknyſchala, woha Hilźicżka! Schtó cze i Twojeho ſkaženja wumóže?“

„Njepraj tola jeno ničzo, ach, njepraj tola jeno ničzo“, plaka-ſche Hilźbjeta.

W tym bo dwórne wrota wocziniſchu, a wobej holzy męjeſchtej na doſcż cżinicż, ſnutſkowny njeměr ſaſtajicż. Tola taſ zny bo jimaj njeradzi, jawnje bę widźecż, ſo bę Hilźicżka plakała, a ſo też Marja i prózu něłajke hibanje we wutrobje potłoczowawſche. Róždy ſebi tu węż taſ wukładowawſche: Marja je ſwarila, ſo je Hilźicżka ſebi bjeſadu pſcheproſnyła, a ſamo lępſchi buchju na Marju mjerſaczi, pſchetož woni męnjachu: Marja dyrbjala bo

w jich towarſtwje derje ſačucż, a Gandrij, kiż bo hiżom nělotny czaſ ſnutſkownje hnutny cżujesche, woſebje pſchistoſny byčż, ſo by Marja pſched nim hroſu doſtała, haj, kiż bo naręcza, ſo ma wona hiżom hroſu, bu pſches ſwoje wobkedźbowanje jara mjerſazy a prajeſche pſchi ſebi: něł paſ na nju wjazny pohladacz njechawſch.

Marja da wſchitkim pſchecżelniwje rufu: „Ta ludakowa!“ myſleſche kóždy.

„Dženſ dołho pſchi pſchedſłowje ſtejo njewoſtanjemy“, praji Gandrij, „ale ſapoczujemy hnydom hracż.“

„Suſod horka, ſuſod delta“, prajeſche Rhrjſcha.

„Do dženſ niż“, ſnapſchecżiwi Hilźbjeta pomjelnje.

„Cżehodla dha niż?“ ſawoła Rhrjſcha nahle. Wón też męje-ſche ſa to, Hilźicżka je bo wot Marje ſeſchericż dała.

Wſchitny i jeho boſa ſapoczachu něł ſa hru ręcżecż, Gandrij bę dženſ na jehu boſu, hačżrunje nělotny czaſ mjes wobęmaj po-tajna napſchecżiwnoſcż knježeſche, haj ſam Michał da bo nawabicż wot potajneho hnewa pſchecżiwo Marji, kiż bęſche horda a nadu-waza a jim niż próſchta dobreho njedowęjeſche. ſeno Marijne pſchecżelnizy woſtachu pſchi nej, wone ſydnnychu bo i Marju na cżiche męſtaczko pola kſachlow a prajachu: „Hdyż druge hry na rjad pſchińdu, tehdom budżemy ſobu hracż.“ Rhrjſcha cżujesche bo prawje we ſwojim žiwjelu, wón drje ſapſchijecż njemóžeſche, ſchto bę Michala a Gandrija hnuło, na jeho boſ ſtupicż, ale wón wyſkaſche a ſaſhadżowawſche, a jeho zny waſchnje bę dżiwieſche hačż hdy hewał.

Marja bę jara ſrudna, ſo bę bo taſ mylika; wona myſleſche, ſo ma hiżom wjele, wjele wjazny wliwa na młody lud; tola temu taſ njebę. S małym wumęnjenjom bęchu wſchitny jenał dżiwi, a Gandrij, kiż bęſche hiżom nělotre czaſny taſ roſomny a duſchny, pokaſa bo dženſ ſaſ zny hinał. Na jene dobo Marja poſtany wona ſej njemóžeſche pomhacz, ſtupi ł nim a prajeſche: „Temu bo tola wjazny pſchihladowacz njemóže, kaž Wy ſwjiatu njedżelu wonjeczęſcżicze.“

„Ty wſchał tu byčż njetriebaſch“, ſapadny jej Gandrij do ręcze; „dži tola ł mojej maczeri, tam móžetej w hromadže ſpęwacz. (Pſchichodnje dale.)“

Wſchelake i bliſka a i daloka.

* **Njedżelu 1. auguſta budže léto, ſo je bo žalostna wojna ſapoczala.** Sałſka wyſchnoſcż je poſtajiła, ſo ma bo tón dzeń woſebje w Bożich domach ſwjeczicż. Pſches Bože ſkuzby dyrbi kłincżecż poniżny dżal naſcheho luda ſa Božu dżiwnu pomoz a ſhromadna próſtwa wo jeho daliſchu pomoz, wo roſſbudżaze dobycze nad naſchimi njepſchecżelemi, wo hnadne wobarnowanie naſcheho hoſpodaſkeho žiwjenja a wo ſwěrne pſchepomhanje ł cżęſcżepołnemu męrei. Sabycż paſ bo też njękmę połutna myſł, dofelż huſto hiſchcze pobrachuje prawa kſutnoſcż w naſchim ludowym žiwjenju.

* **Wurjadna ſynoda ſałſteje ewangelſko-lutherſteje zyrkwje bo 15. ſeptembra w Draždjanach ſeńdže.** Wuradzecż budže bo tam, ſo bo něcżiſchi wólbny czaſ w tu kſwilu wuſwolenny ch ſynodalny ch pſchidłęjſchi a ſo bo ſeńdženje pſchichodneje porjadneje krajneje ſynody hačż na lępſche męrne czaſny wotſtorczi.

* **Wubłódnjenje naſcheho luda bo naſchim njepſchecżelam poradżicż njebudže.** Sa to nam létuſche žně rufuja. Wone ſu dobre ſręnje žitne žně. A po deſchcżitach poſlednjeho tydženja je też węſta nadżija, ſo też bęrnny rjane naroſtu.

* **Schto ſu diałoniżniſte wuſtawy ſa ſranjenny ch cżinite,** pokaſaja ſlędowaze liczy. Wot němſkich diałoniżniſkich wuſtawow je bo 8391 lożow ſa ſranjenny ch poſlicżiko. Wot němſkich diałoniſchow dźęła 3804 we wójniſkej ſkuzbje, woſebje w lazaretach w etappach.